

SZENTES ÉS VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési ár:

Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok eljárnak.

Hirdetéseket és nyilvántartott közleményeket

a kiadóhivatal

méréselt áron számít fel.

Nemzeti kultúra.

Jóleső hazafias örömmel fogadjuk a közoktatásügyi minisztérium folyó évi költségvetési előirányzatát, mely a múlt évéhez képest 5 és fél millió korona többlekiadást tüntet fel. Ezt ugyan közel három millió bevételi többlet ellensúlyozza, és így a múlt évi költségvetéssel szemben a többlet kiadás voltaképpen csak 2.855.054 korona, — mindazonáltal öröndetes tény marad az, hogy ime a mostani kedvezőten gazdasági állapotok mellett is még mindig közel három millióval emelhetjük a közoktatásügyi minisztérium költségvetését.

Az is igaz, hogy ezt a főlemelést mindenütt azzal mentegeti a miniszter a költségelőirányzata indokolásában, hogy ezt és azt már tovább halasztani nem lehet. Itt tehát minden fillérre égető szükség van. Nagyobb lenne a baj és veszedelem, ha a szükséglet kielégítését még továbbra is elodáznák.

Általában a közoktatásügyi minisztérium költségelőirányzata az okszerű gazdalkodásnak és az aprólékos gondoskodásnak igazi mintaképe. Keretében mindenre jut is, marad is. Nincsen fénytűzés sehol és szükségset sem lát egyetlen intézmény sem, melynek ez a minisztérium viseli a gondját. Az a 47

millió és egynéhány korona olyan nagy gonddal és körültekintéssel van felosztva ezer és ezer darabra, hogy ez a közoktatásügyi költségvetés valószínű művészete a számvetésnek. De még ebből a nem valami nagy összegből is 6 millió 322.500 korona esik beruházásokra és közel 8 millió korona rendkívüli kiadásokra fordítatik, amiket elkerülni már épenséggel nem lehet.

A közoktatásügyi minisztérium költségvetésére semmikép sem lehetnek irányadók a pénzügyi szempontok. Ezt a költségvetést mindig magasabb nemzeti és emberességi szempontok szokták megszabni. Maga az ellenzék is mindig azzal a záradékkal szokta megszavazni e minisztérium előirányzatát: vajha többet lehetne adni és többet lehetne megszavazni a nemzeti nevelés és művelődés, a szellemi csinosodás céljaira. A törvényhozó testületben ez a kijelentés járja évről évre, akárhogyan verik is kint a választópolgártárs fejéhez, hogy nagy az adó, mert a kormány tömérdek pénzt pocskékol el. Az, hogy ez a nagy pénzpocskékolás csak a legszükségesebb dolgokra megy el: dehogyan kerül kint szóba, — ámbátor mindenki tudja, hogy az ellenzék is csak úgy gazdalkodna, ha egyszer a hatalom polcára kerülne.

Ahogy a jó családapa inkább

a saját kényelmének, a saját életigényeinek kielégítésétől is megvonja a pénzt, csakhogy azt a gyermekei neveltetésére, taníttatására fordíthassa, úgy tesz a kormány is a közoktatásügyi minisztérium költségvetésének megállapításával. Mert ez tulajdonképpen mind csak hasznos beruházás. Minél többoldalú a nevelés és minél jobban terjesztjük a hasznos ismereteket, annál több kereső emberre számíthatunk. Ez a nemes értelemben vett demokrácia politikájának a legszebb, legfenségebbébb vívmánya.

Mindenki tanulhasson, művelődhessék. Az általános tanítási kötelezettség törvénybe iktatása és annak szorgos végrehajtása kiszámíthatatlan eredménnyel járt közművelődési és nemzeti nevelési ügyekre nézve. De mindez Wlassics miniszternek nem elég. Ő szerinte még az iskola falain kívül is folyton kell tanítani, oktatni a népet. A népkönyvtárak, a népmúzeumok, a nyilvános előadások tartása, — mind ezt a nagy célt szolgálja. És nem is lehetne hamarjában felszámolni mind azoknak a közművelődési eszközöknek a sokaságát, amelyeket a közoktatásügyi miniszter mind mozgásba hoz a demokratikus nevelés és művelődés céljaira. A tudomány gyarapítására, az értelemben és kedély, az izlés és felfogás tisztítására, emelésére, fejlesztésére és foko-

TÁRSASÁG.

Vizschoepf.

Van nekem egy nagyon kedves barátom, aki tudását illetőleg csúcspontján áll ama színvonalnak, a hova a felvilágosodott XX ik század emelte a nőt. Más tekintetben azonban, mintha visszajáró lelke volna dedányai egyikének, aki otthon ül rokkája mellett és neveli gyermekeit. Nem találkoztunk vele a déli korzón, a jégpályákon, a versenyeken, hanem a jólörzött házitűzhely mellett amazokkal sokkal élénkebb részt vesz minden kulturális, minden humanisztikus mozgalomban. A nevét nem íktatom ide, mert szerénysege fellazadna ez ellen.

Hát ez a jószágos asszonyka mély megilletődéssel olvasta, látta a nyomort, amely mind megdöbbentőbb mérveket ölt. Látta, olvasta, hogy mennyien éheznek, fáznak a munka híján; mennyien élnek úgy az Isten szabad ége alatt, ahonnan még egy kis reménység is világit le rájuk, hogy majd csak jobbra fordul helyzetük.

Igaz, vannak játékosny egyesületek, rendeznek játékosny céllú mulatságokat a szűkölközők javára: de rendkívül találon jegyezte meg a minapában a Budapesti Naplóban megjelent kedves nyilt leveleiben a nemzet csalóglánya: Blaháné, hogy az eféle játékosny kodásokra való dekoratív előkészület akkora

költséget igényel, a mely sok esetben a bevétel félt főlemészti.

Sőt ugyanez történik egyeseknél is, vagy hogy rosszabb. Ő nagysága teljes lelki emelkedéssel fizeti le az ő 10 koronáját a belépő jegyért; de ugyanez ötletből letesz 20-szor, 40-szer 10 koronát az e játékosny céllú mulatságra készült toalettéért, amelynek anyaga nagyjórészét importált, külföldi produktum, sőt tán még a készítője is valamely bécsi vagy párisi cég.

Tenger pénzt adunk ki a játékosny ság örve alatt, de a voltaképeni célra alig jut pár hitvány fillér.

Ezen a tarthatatlan állapoton törte az ő okos tejescké-ét, emésztette nemes szívét az én kedves barátom már nagy idők óta. És bántotta az is, hogy az eféle játékosny kodás csak amolyan átmeneti jellegű, szalmatéként fel-fellobbanó láng, amely aztán csakhamar ismét kialszik.

Permanens segély kellene itt, sóhajtott föl barátom.

És kibontakozott elméjéből az a szép terv, amelylyel a múlt év elején állt eliben. Mi, akik nem aldozhatunk százakat, ezreket, mint pár tehető nagylelkű ember barát, hordjuk össze filléreinket a szükség enyhítésére.

Kerdetben szinte naivnak tünt fel a terv, mely részleteiben ebből áll:

1901. január 1-től, 1902. január 1-ig teygen ki-ki naponta 4 fillért egy perzelybe.

vasárnaponként 6 fillért, a saját születése napján pedig 30 fillért. Ez az év végén 16 koronára növekszik. 25x16 annyi mint 400 koronát tesz ki. Mert 25 egyéni hódított meg szép terve számára. Minden fölszított készséggel vállalkozott, hogy belépjen a „Vizschoepf Társaságba”. Így nevezte el barátom a mi kis körünket.

Terve szerint az 1902. év január 1-én begyűlt 400 korona, melynek rácső részét addig ki-ki a saját perzelyében őrizi, két egyenlő részre lesz felosztva, még pedig a fele játékosny, a fele kulturális célra; 200 koronát oly szükségset szenvedőknek juttatnak el, a kiket közvetlen információ alapján ismerünk.

Zajtalanul, ülésézés és főleg az egyéni hiúság teljes kizárasával akarunk adni. Valamelyik napilap lesz szives az összeg hovaforrásáról beszámolni, illetve nyilvánosan nyugtázni, a nélkül azonban, hogy a gyűjtők neve közlékerüljön. Mert a Vizschoepf Társaság csendesen, névtelenül működik.

Az összeg meg másik feléből, 200 koronából, a gyűjtők közül kiválasztott négy hölgy egy, esetleg több, íképzőművészeti, iparművészeti, népiári vagy irodalmi művet vásárol. De ez csakis magyar termék legyen, magyar művés, magyar író, magyar iparos műve.

E tárgyakat a tagok maguk közt kisorsolják.

Igy jut egy vizschoepf a szűkölközőknek é egy vizschoepf ama szomjában már-már

zására szükséges és hasznos ismeretek nem maradnak többé az iskolák és szobatudósok fukarul őrzött és rejtett kincsei, amelyek csak a kiváltságos beavatottak élvezhetnek. A tudomány és ismeret többé nem kiváltság, hanem közvagyon, melyben mindenki valószínűleg dűskálkodhatik.

Tudásával hajtottá uralma alá az ember a vad természetet és csinált magának e földön paradicsomot az elvesztett helyébe. A tudás által dacolt sikeresen a természet erőivel és romboló elemeivel, melyek a különben testileg gyenge és a többi teremtmények között kevésbé védett embert úton-útfélen megrohanják. Minél több embert vértézünk fel a nevelés, tanultság és közművelődés fegyvereivel, annál erősebbek leszünk; annál nagyobb biztonságban élünk. Egészségesebbek, tisztábbak, munkásabbak, megbízhatóbbak leszünk.

Örömmel látjuk, hogy az erre legilletékesebbek milyen nagy gondot fordítanak a népnevelési intézetekre, amelyek első sorban vannak hivatva az általános művelődés céljait szolgálni. E téren a felekezetek, községek kezében van még a legtöbb eszköz, mert az elemi népoktatás nagyrésztben még az ezek által fenntartott iskolákban történik.

Az állam azonban ez évben is jelentékeny segínyt nyújt ezen iskolafenntartóknak, már tudniük azoknak, akik ezt kérik, valamint az állami elemi népiskolák szaporítása és fejlesztése szintén fokozatosan halad előre. Négyszáz új állami tanítói állást rendszeresítenek most egyszerre. Ez magában olyan hatalmas tény, amelynek jelentőségét rövidesen méltányolni nem is lehet.

A földadó revíziója. Illetékes helyen — mint bennünket értesítenek, — komolyan foglalkoznak a földadó revíziójának ügyével

elepedő talaj öntözésére, melynek neve hazai ipar.

Igen, a hazai ipar, amely úgy rakja elénk termékeit, mint a vasári panorama mutogató az ő tetszetős képeit. Merő időtöltésből belekukkannunk az elvonuló képekbe, a nélkül, hogy eszünk agába is lenne természetben fölkeresni a látott csodaszép tájakat. Megtekintjük, elismeréssel bamuljuk meg a mieink szép produktumait, de ha rakerül a sor, hát a hazai gyártmány helyett veszünk sverei, meissenai porcellant, liony selymet és tudj isten honnan hozzunk kerüt importált cikket.

Legyen a magyar földbe gyökerezett művészetünk iparunk és mikor főleg az utóbbinak lendületet adunk, egyuttal önzertete aran szerzett keresethez jutajuk azt, aki most még alamizna gyanant se talál egy harapni való falatot.

Es mindent ami 400 koronank viszi végbe.

Tessék abban hagyni a nevést.

Mi elég vakmerőek vagyunk úttörőnek tekinteni magunkat, illetve eszméjét az én nemes barátomnak és az a remény kecsgetet, hogy követőkre találunk. Mert huszonötven vagyunk és összekuporgattunk 400 koronát; de ha akadna nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is 10—20—100 ilyen Vicsőpp-Társaság, ezekre növekednék a fillérekből gyűlt koronák összege.

és e nagyfontosságú kérdés már közeledik a megoldás állapotához. Lukács László pénzügyminiszter a földadó kataszter hivatalnokai közül tizenkét szakembert küld ki legközelebb az országba, kik a több vármegyéből alakított egy-egy kerületben egyenként fogják elvégezni a miősítési osztályozást, amely aztán a reform alapját fogja képezni. E célból az egységes eljárás megállapítása érdekében már szakértekezletet is tartottak a pénzügyminisztériumban, melyen a kiküldött hivatalnokok között megállapodás jött létre a beszerzendő adatokra vonatkozólag és a vizsgálat keresztülvitelére nézve. A kiküldöttek legközelebb megkezdik munkájukat.

Magukra a tervbevevett reformmunkálataokra nézve értesülünk az, hogy ezek célzata, az 1876. évi VII. törvénycikk által rendelt beelőjárások és osztályozások újabb rendezése, illetőleg azoknak a jelenlegi viszonyoknak megfelelőbb kijavítása. A művelési agak és minőségek szerint való osztályozás ugyanis nagyon ingadozó, meg nem felel megállapítás. A földadó nagyjelentő ségű és egető kérdésének igazságos és korrekt megoldása a megbízható és jó földadókataszter nélkül el sem képzelhető, azért vannak a reformmunkálatok is erre alapitva.

Már a földadó revíziójának kezdetén is tisztában lesz tehát a miniszter azzal, hogy a földadó megosztását illetőleg hol tapasztalható a jelenlegi kataszteri alpmunkálatban aránytalanságok és ebből kifolyólag hol szükséges az orvoslás.

Az idevágó előmunkálatok megtétele céljából megy ki tehát a tizenkét kiküldött az ország különböző részeibe és külön-külön, de egyöntetűen megállapított eljárás szerint fogja végezni a jelenlegi minősítési osztályozást.

A vigéctörvény kijátszása a vidéken. A kereskedelmiügyi miniszter egy — a kereskedőket és iparosokat közelről érintő körrendeletet bocsátott ki a napokban a megrendelési törvénynek az úgynevezett fők-megrendelési telepekkel való kijátszása ellen. A miniszteri rendeletet a következőkben ismertetjük:

Naponta 4 fillért egy perzselibe. Ki teszi ezt meg? Van ebben valami önmegtartózkodás? Egy kis rendszeret, egy kis gondosság, egyéb semmi.

Fölkérem tehát a szerkesztő urakat: kegyeskedjenek helyet adni igénytelen cikkemnek, amely meglehetősen gyalorn adja vissza azon nemes barátom szép intencióját, de tán egy kis jóakarattal kihámozzák belőle, hogy azok a parányi vicsőppek, a melyek a 25 ös társaság perzseléből csurrannak, idővel patakokká, folyókká dagadhatnak, a melyekből tetet-leket sorvasztó szemjúságot nemcsak egyes szegények, de tán még a haza egyik legmostohább hármás ikre is: az irodalom, a művészet, az ipar csillapíthatná.

Es ha jó szívünk segélyével kiegészítik hiányos fejtegetéseimet, átérzik, átértik, amit meglehetősen kezdetleges módon fejeztem ki, az a remény kecsgetet, hogy a vidéki jóra és szépre fogékony olvasónők közt is alakul több ilyen 25 ös Vicsőpp Társaság, amely 1902 év végén kiüríti perzseléinek tartalmát a jótékony, a közművelődés oltárán.

Kövér Irma.

Többfelől tudomására jött a miniszternek, hogy egyes helyeken nem odaváló iparosok és kereskedők iparigazolványt váltanak esetleg fióktelep felállítására a nélkülül, hogy a bejelentett ipart vagy kereskedést, a letelepedett ipar is mérvét feltüntető módon ott tényleg gyakorolnák, csupán rövidebb vagy hosszabb ideig, pár napig vagy pár hétig megrendelések gyűjtésével foglalkoznak. Megtörténik, hogy a foglalkozásuk megkönnyítésére még a vándor vagy mintaraktár is visznek magukkal és a raktárból esetleg eladást is eszközölnek, mindazonáltal ez is állandó megtelepedés, az állandó üzletgyakorlás célzata nélkül.

Szükségesnek tartja ennél fogva figyelemzetni a hatóságokat, hogy az 1900. évi XXV. t. cz. végrehajtására kiadott miniszteri rendelet szerint a kereskedő vagy iparos oly község területén, melyen csupán megrendelések gyűjtése végett — bár huzamos ideig — tartózkodik, az idézett törvény korlátozása alá esik. Ugyanez áll a vándor és mintaraktárakról is.

Felhívja tehát a hatóságokat, hogy különösen olyan esetekben, mikor nem helybeli lakosoknak állítanak ki iparigazolványt ügyeljenek fel szigorúan arra, hogy az illetoők iparukat ez alapon tényleg megkezdik, vagy csupán a megrendelés-gyűjtésre szorítoknak-e. A kellő ellenőrizhetőség végett tartozik tehát az iparhatóság az iparigazolvány kiállítását előtt az ipart úzni szándékozót utasítani, hogy telephelyét és annak minden változtatását, ahol szükséges, a kerület, utca és házszám pontos megjelölésével jelentse be; az iparhatóság pedig tartozik mindezen adatokat, az ipartörvény végrehajtására kiadott 1884. évi 39.266. számú földmívelési, ipar- és kereskedelmiügyi miniszteri rendelet 10. §-ban előirt iparlajstromnak a telephelye című rovatába bevezetni.

Kettős figyelemmel legyen azután ez alapon az iparhatóság elő bejelentőkkel szemben, kiknél már a telephely megvalasztásából is kitűnik, hogy csak ideiglenesen, talán csak egy-két hétig, vagy az időny tartalmára kívánának helyben maradni, akik például raktáraikat szállodákban, vendéglőkben stb. állítják föl; továbbá azokkal szemben is, kik az allandóság szempontjából kifogás alá nem eshető üzlethelyiséget tartanak ugyan, ezt azonban az üzlet természetének és követelményeinek megfelelően nem rendezik be, — mindezekre figyelemmel legyen azért, hogy tilos megrendelés-gyűjtéssel nem foglalkoznak-e? Azokkal szemben pedig, akik a törvény célzatát ilyen úton akarják kijátszani, a hatóságok a törvény teljes szigorát alkalmazkazzak.

Felhívja végül a miniszter a törvényhatóságokat, hogy e rendeletét az aljuk helyezett első fokú iparhatóságokkal is közöljék.

A ciketek hallanak. A Die illustrirte Welt folyóirat 27-ik száma Chiswick High Road, No. 626, London, W. egy csudálatos kúra leírását tartalmazza siketség és fejtűgás ellen, amely kúrát a beteg otthon, a lakásán is alkalmazhatja és amelynek mindenkor kitűnő eredménye legyen. A nevezett lap ezt a számát mindenkinek bérmentve megküldik kívánatra, aki címét a folyóirat szerkesztőségéhez beküldi.

A Tisza—Duna-csatorna.

Rendkívül sok szó esik a hírlapokban a csatornázásról, különösen a Tisza—Duna csatorna kérdéséről. Erre vonatkozólag most érdekes tanulmányt közöl a M. H. Hieronymi Károly tollából. A cikk behatóan foglalkozik azon számításokkal, melyekkel a vízi utak ellenségei érvelnek s ezekről a következőket mondja:

A vízi utak ellenzői nemcsak tagadnak, megoldási módot is hoznak javaslatba, mely abból áll, hogy az államvasutak azokban a viszonylatokban, ahol csatornák építése hozatik javaslatba, a gabonát ugyanazon az áron szállítsák, amely áron csatornán szállítatnák. Szerintük ezen megoldási móddal el lenne érve a cél, tudniillik a gabonának a mainál olcsóbb szállítása a nélkül, hogy újabb befektetések kellene tenni. Ennek az allitásnak bizonyítására egyik napi lapban a következő számítást olvastam:

A Tisza—Duna-csatorna (melynek hossza ezen hírlapi közleményben 180 kilométernek van mondva, holott a tervezett budapest—csongrádi csatorna hossza nem 180, hanem 140 kilométer) 18.000.000 forintba fog kerülni, mely összegnek 4 százalékos kamaja évenként 720.000 forint. Minthogy az említett közlemény szerint nyolcz hónapi időtartamra két millió métermázsza gabonánál több ezen a csatornán el nem szállítatnák, minden métermázsza gabona szállítása 36 kr. terhelné a befektetett tőke kamataiból; ehez hozzászámítva a hajón való szállítás költségeit, 11 krt, egy métermázsza gabona szállítása kerülné a Duna—Tisza-csatornán 47 krajcarba, holott a vasút egy métermázsát elszállítatna 27 krajcarért.

Látszólag ez számszerű bebizonyítása annak, hogy a duna—tiszaí csatorna építése felesleges.

A felhozott számszerinti adatok azonban részint nem helyesek, részint sem a csatorna építése mellett, sem az ellen semmit sem bizonyítanak.

Első sorban nem arról van szó, hogy a magyar államvasutak a gabonát kivételesen olcórón szállítsák a szolnok—budapesti viszonylatban; mert csupan ezért csatornát építeni felesleges lenne.

Az építendő Duna—Tisza csatornán bizonyára nemcsak gabona, hanem más mezőgazdasági termények is, széna, szalma, építőanyagok, szén stb. általában a csatorna-szállításra alkalmas és ezenfelül más olyan áruk is fognak szállíttatni, melyeknek elszállítása a mai költségek mellett lehetetlen. A közlemény szerint a szállítandó gabona mennyisége 2 millió métermázsát tenne; a gabona magyar államvasutak szállítmányainak mintegy egytized részét teszi, míg a többi olcison szállítandó áruk, mint kő, építőanyagok, szén stb. mintegy 2 tizedrészt, — ha tehát a közlemény szerzője a szállítandó gabonamennyiséget 2 millió métermázsára teszi, ugyancsak az ő számítása alapján a Duna—Tisza csatornán szállítandó összes áruk mennyisége 7 millió métermázsára tehető, ebben az esetben pedig minden métermázsza szállított árura nem 36, hanem csak 12 kr. esik a befektetett tőke kamatjából.

Az sem áll, hogy a Duna—Tisza-csatorna építésével csak a szolnok—budapesti forgalom volna érdekelve, mert a forgalomnak nagyrésze Budapesten túl a Dunán folytatja útját; Kelet felé pedig a Kőrösök és a Marosnak hajózhatóva tételeivel, — ami mar az 1895. évi 48. t. cikkkel elfogadott program kiegészítő része, — veheti igénybe a vizen való szállítást. A duna—tiszaí csatorna megépítésével tehát az alföld szívéből az ország nyugoti határáig nyerünk szakadatlan hajóutat. A helyes számítás tehát az, hogy Csongrádtól Bécsig — a sokszor említett közlemény adatai alapján számítva, — 36 krajcarba fog kerülni a hajón való szállítás s ha ehez hozzáadjuk a csatornába fektetett tőke kamataiból egy métermázsára eső hányadot, mely mint fentebb kimutattuk 12 kr., egy métermázsza szállítása Csongrádtól Bécsig 36 + 12 = 48 kr. ba fog kerülni, holott a vasúti rendes díjtétel Csongrádtól Bécsig 182 fillér, vagyis 91 krajcar. Tehát

már Bécsig a métermázsánként elérhető megtakarítás 48 kr.

Felelmit továbbá a volt miniszter, hogy a vasutak építésénél sem vették föl a befektetett tőke kamatait a maguk teljességében Ugyanczen szempontból nem volna helyes a csatorna díjakat sem oly magasra szabni, hogy a tőke kamatait fedezzék! A csatorna-díjakat nem 12 kr. ban hanem kevesebben kellene meghatározni s ilyenformán Csongrádtól Bécsig a szállítás 43—55 kr. nál többre nem kerülné. A kormány a Duna—Tisza-csatornán várható forgalom meghatározására részletes tanulmányokat tett; óhajtaná, hogy ezek közzétételének, mert ezek alapján biztos tájékoztást nyerünk a kérdésben.

Ezután fejtegeti a csatornázás előnyeit és kimutatja, hogy a vasút bevételei csökkennek, de ez a veszteség az ország általános közgazdasági gyarapodásával visszakérülne. Szóval, azt bizonyítja, hogy a csatorna kiegészítő forgalmi tekintetből igen üdvös volna az országra.

Mint a cikkből látható, Hieronymi a Duna—Tisza csatornát nem Budapesttől Szege dig, hanem csak Csongrádig kontemplálja.

Nehéz hallás — Egy gazdag úrnő, aki Nicholson dr. mesterséges füldíójával nehéz hallásból és fülgúzsáiból gyógyult ki, a nevezett orvos intézetének 75.000 frot adományozott oly célból, hogy olyan süket és nehéz halló egyének, akik nem rendelkeznek az anyagi erővel ahhoz, hogy maguknak ilyen. fülbehatáryakat megszerezhessek, ingyen, juthassanak ilyenekhez. Levelek címzendők, 6270 szám alatt Nicholson intézetének „Long cott“ Gunnersbury London, W.

A gazdasági munkások segély pénztára.

— Az első esztendő. —

Még csak egy éve annak, hogy az 1900: XVI. t. c. alapján életbe lépett az Országos Gazdasági Munkások és Cselédségsegélypénztár. Mikor ez az emberbaráti intézmény megkezdte üdvös működését, mindenféle igaz örömmel fogadták a magyar gazdasági munkások — a föld népének — ezt a leghivebb jó barátját.

Az új törvényt csakhamar elnevezték a szegény ember törvényének, mert a józan magyar munkás gyorsan belátta, hogy ezt a törvényt csakis az ő javára alkották és fölismerte azt is, hogy egyedül ennek a törvénynek köszönheti, hogy most már biztosíthatja magát a felől, hogy eloregedésére, munkaképtelensége idejére nem kell koldusbotot fognia.

Ez a törvény senkire sem erőszakolja, hogy tagja legyen a segítő pénztárnak, Kinnek-kinek kényére hagyja, hogy beiratkozik-e vagy nem iratkozik be a segítő pénztárba. A törvényhozás bölcsen járt el, amidőn abból indult ki, hogy a karata ellen senkinek sem fog az új törvény segíteni.

A józan magyar munkás saját sorsának maga a kovácsa. Nem szereti a minden áron való gyámokodást. Maga akarja megkülönböztetni a jót a rosszól és most is bebizonyította, hogy szívesen sorakozik az egyedül az ő javára életbeléptetett intézmény védszárnya alá, mert a saját szemével látja, hogy ez az emberbaráti intézmény az ország legtavolabb vidékein is milyen nagy gondtalanítja és ispotálja azokat a gazdasági munkásokat, kik segélyre szorulnak.

A segélypénztár egy évi működése világosan bizonyítja, hogy a föld népet gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földmives nép családját örökre megfosztják a kenyérkeresőtől.

Még csak egy esztendője, hogy a segélypénztár hasznos működését megkezdte és már eme rövid idő alatt 760 földmives jutott abba a szomior helyzetbe, hogy jótéményét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan

gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról hogy be tegeése ideje alatt ne legyen kénytelen csa ladjával együtt az irtalomkényéren temgödni.

A beallott baleset 58 földmivelőt megölt. Mind az 58 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága gyorsösen intézte el az özevgyek kérelmét és minden egyes esetben 400—400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családnak.

A beallott baleset a segélypénztár tizenhat tagját, a megejített orvosi vizsgálat szerint, mindenkorra munkaképtelenné tette. Ezekben az esetekben a központi igazgatóság szintén a legméltányosabban és a legnagyobb gyorsasággal intézkedett és ma már mind a 16 munkaképtelenné vált tag élete fogytáig részeseül a törvény által előírt anyagi támogatásban.

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől-egyig hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is mar sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özevgyet mentett meg a kétségbeeséstől.

Az emberbaráti intézmény üdvös működése bizonytal az oka annak, hogy a segélypénztár tagjainak száma olyan gyorsan emelkedik. Mert tekintve attól, hogy az 1900: XVI. t. c. 8. § a alapján a gazdak által kötelezőleg biztosított cselédek száma mintegy 500.000, a segélypénztárba beiratkozott rendes és rendkívüli tagok száma is már elérte a 13.000-et.

A segélypénztár igazi emberbaráti működése buzdította bizonytal arra a királyi hercegeket, főrendeket, a képviselőház tagjait, nagybirtokosokat, a különféle kulturális pénzintézeteket, a vármegyeket és községeket, hogy olyan nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár alapító tagjai sorába. Es bizonytal ez az oka annak is, hogy az év végéig beiratkozott 1000 alapító tag 150.000 koronával gyarapította azt a vagyon, melynek egyedül az a hivatása, hogy a föld népet támogassa, istápolja.

Ujdonságok

Szentes, 1902. január 5.

— Pályázatok a városnál. A Szentes városnál Györy Antalnak vármegyei aljegyzővé történt megvalasztásával véglegesen megüresedett főjegyzői, a szintén véglegesen megüresedett rendőrfogalmazói és az esetleges előléptetés folytán megüresedő egyik aljegyzői állásra hirdeti meg a pályázatot Cicatricis Lajos dr. alispán, mint a városi tisztújítás elnöke, a folyó hó 14-én lejárt határidővel. A kellően felszerelt pályázati kérvények ezen hatánapra az alispáni iktató hivatalnál nyújthatók be. A pályázat köze lobbá feltételeit lapunk másizamanak vonatkozó hivatalos hirdetésében találják az érdeklődők.

— A vásárhely-makó-szt. miklósi vasút építésének ügye egy idő óta teljesen fennakadt, mert bár a kormány úgyszólván kiterőszakolta, hogy az érdekeltség Vásárhelytől ne csak Makóig értesse ki a vasútvonalat, hanem ezenkívül a vasútnak Nagy - szt. - Miklósig leendő kiépítését is biztosítsa, mikor már az érdekeltség erre is ráállott és a maga részéről erre is meghozta az anyagi áldozatokat: akkor a kormány vonakodik az általa erőltoztetett vasútépítéshez a méltányos állami hozzájárulást megadni. A vasút ügye most úgy áll, hogy a mar általunk közölt pénzügyi terv szerint — az egész vonal Vásárhelytől Nagy szt.-Miklósig ki volna építhető. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter hajlandónak is mutatkozik a kért kedvezmények megadására, de az építkezési engedély megadását Lukács László pénzügy-

tartja felolvasását. Felolvas az egyháztanács termében Futó Zoltán lelkész: »Kálvin feleisége.« Varga József: »A testvérharag-ról; a felsőparton; Vécseri Lajos: »Illyés csodátévő prófeta,« és Sajó Sándor: »Egy vig keresztelő-ről.

— **Korcsmai verekedés.** Tóth Sándor felsőpartú korcsmajában vídám parasztleányok mulatoztak újév éjszakáján. Ahogy aztán kissé fejükbe szállt a bor gőze a mulatozókna, össze is különböztek menten s a korcsmaros nem hogy csittította volna a békétlenkedőket — inkább maga is közéjük állt verekedni. Nagy újvárci hajó fejlődött ki erre a borgözös ivóban s a harc vége: néhány legény megsebesülése, meg az, hogy a korcsmaros fejét is bevergették pár helyen. A haboruskodásnak a bíróságnal lesz folytatása.

— **Általánosán tudott dolog,** hogy mindennemű köhögés és tüdőbajnal kiváló jóhatású a csukamájolaj, melyet az orvosi kar különösen azóta rendel, a mióta Zoltán Béla budapesti gyógyszerész a minden gyógyszerárban kapható teljesen szag és íz nélküli Zoltán féle csukamájolajat forgalomba hozta.

— **Idegenben öngyilkos.** A vásárhelyi rendőrkapitányság tegnap távirati úton értesítette rendőrkapitányságunkat arról, hogy ott Kút a s Imre szentesi illetőségű munkásember öngyilkos lett. A rendőrhatalóság az öngyilkosságról nyomban értesítette a nevzegető bíróságron lakó testvérét, Kút a s Lajost.

— **Szegény iskolások segítése Kisteleken.** A kisteleki állami elemi iskolák tanítótestülete karácsony első és második napján jótékony célú előadást rendezett. Az iskolás növendékek adták elő ott is, Vitos Antal tanító vezetésével, az iskola egyik nagyobb tantermében »A kis Jézus születésének története« című páztorjátékot. A két előadás 58 korona 30 fillért jövedelmezett, mely összeget a szegényosri iskolák gyermekek tan- és írószközöinek beszerzésére fordítják. A színpad díszítését és a közeműködött gyermekek maszkírozásához szükséges kellékeket Farkasné Mérey Irén és Nyírí Jolan tanítóknak adták.

— **Vásárok.** Hódmező-Vasárhelyen f. hó 18, 19 és 20-an, Szentesen pedig február 1-én, 2-an és 3-an lesz az idei téli országos vásár megtartva. Vészmentes helyekről mindkét vásárra szabad a sertésfelhajtás is.

* **Eddig 12,546 elismerő és köszönő levél bizonyítja,** hogy a Feller-féle Elsőfluid csodás hatással segít és a legtöbb betegséget, mint köhögést, influenzát, láz, eszű, köszvény, mell-, fej-, és fogtájást, szúrás, görcsöt, kéz- és lábmeredvést, szaggatást, gyomorbajt, étvágytalanságot, szembajt stb gyorsan és biztosan meggyógyítja. A párisi, berlini, londoni, római és nizzai kiállításokon aranyéremmel kitüntetett szer. 12 üveg ára 5 korona bérmentve Egyedüli készítő Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica, templom útca (Zágráb megye). Egy családnál se hiányozzék ezen ezerszer kipróbált kitűnő növényes szencia fluid, mely minden más gyógyszernél jobb és melyet mindenki, aki csak egyszer alkalmazta is, sokoldalú hatása miatt allandóan használ.

Nyilvános számadás és köszönet.

A szentesi »Partestület« által 1901. év december 26-án rendezett haszsentelési ünnepély alkalomával bevétel volt összesen 750 kor. 90 fillér, kiadás 505 kor. 34 fillér; tiszta maradvány (a szentesi elagott iparosok segélyalapja javára) 220 korona 56 fillér. Felülfizetni sziveskedtek: a szegedi Ker. és Iparkamara 25 koronát, Zsoldos Ferenc mérnök 10 koronát, Bene István 6 koronát, Bercei Dániel, Rác Zsigmond 5—5 koronát, Balázsovics Norbert, Batka Imre, id. Demeter István, Dr. Eisler Soma, Mócz Kálmán, Simon Ede, Szathmári Pál, id. Jelenfy Sándor, Varga Béla 2—2 koronát, Kiss Balintné, Kiss Mihály, Kiss Sándor, Kohary Géza, N. N. Sulcz István, ifj. Jordan Zsigmond, Ifj. Jelenfy Sándor,

Varga Mihály 1—1 koronát. Ugy a nemesszivű felülfizetők, mint ifj. Jelenfy Sándor a székek kölcsönzéséért ez úton is fogadják a nemess elíránti eladotkéségükért a vizalmi bizottság halás köszönetét.

Meghívó.

A körmives és Ács ifjak Önképző egylete f. hó 12-én, vasárnap délután 2 óraker Közgyűlést tart a saját helyiségében, melyre a körtagokat tisztelettel meghívja

Szentesen 1902. január 5-én.

az elnökség.

Tárgyak: Évi zármérieg bemutatása 1902. évi költségvetés tárgyalása! Általános tiszttújítás.

Irodalom.

A »Zenélő Magyarország« zongora és hegedű zenemű folyóirat IX-ik évfolyamába lép a most beküldött I. füzetével. Kilenc éves pályafutásán felküzdötte magát e minden zenebarátnak nélkülözhetetlen hanggyűjűlőirat, hogy minden zongorán és szalobnan feltalálható s hogy a legszámottevőbb hazai és külföldi zeneszerzőket számathatja munkatársai között. 1902 évi I. füzeté a következő tartalommal jelent meg: I. Lányi Ernő »Kinyitott a fehér rósa« magyar dal. II. Beriot Károly Aria Donizetti operájából hegedűre zongora kísérettel. III. D'Amant L. »Alomké« dalkeringő. IV. Huber Sándor »Czinka Panna« ábránd.

Minden hóban két hasonló terjedelmű füzet legsikerültebb aktuális zenetermekkel jelenik meg.

Előfizetési ára 24 füzetre egy évre 12 korona 12 füzetre félévre 6 korona.

Előfizetheti a »Zenélő Magyarország« zenemű kereskedésében Budapesten, VIII. József körút 22 és 24, hol bármí más zenemű is megrendelhető.

Gazdászati és üzleti értesítés

Szentes, 1902. január 4.

Igen kellencitlen, saros, nyhe telűnk van, gazdáink félnek a rozsdától, mivel a korai vetésű búzáknak már is látszik a rozsa.

Búza-üzletünk igen szilárd; lassan bár, de naponként emelkednek az árak. A hizott-sertés is keresett; ára ennek is emelkedő.

A piaci árak következők:

Búza 78—79 klos mm. 840; 76—77 klos mm. 830 ft.

Arpa köble 450—60 kr; mm. 5 60 ft.

Kukorica köble 430—440: mm. 4.80 Szalonna mmja 40—42 ft.

Hizottsertés tiszta vagasra 39—40—41 kr. kilonként számítva.

Leptulajdonos és főszerkesztő: Dr. MÁTEFFY FERENCZ
Felolós szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ.

Lakásváltoztatás.

Dr. Török Vilmos lakását január 1-től I. t. 728. sz. alá, Papp László tanító új házába, ifj. Várady Lajos gyógyszerertárával szemben helyezte át. 6—1

Dr. Sulcz Lajos

I. tized 12. sz. a. házánál 4 szoba, konyha és meglelelő mellékhelyiségek-ből álló útcai lakás, kerttel együtt azonnal, avagy folyó évi Szent György naptól kezdve bérbeadó. — Értekezni lehet a tulajdonossal. 3—1

1 KORONA

heti betetés részjegyek jegyezhetők a Szentesi Központi Takarékpénz-túr részvénytársaságnal.

A református egyház bérházanak

sarokboltja, melyet ma Scheinberger és Popper bir magazinnal és pinczével együtt, folyó évi Szt.-György naptól kezdve több esztendőre kiadó. Bővebb fölvilágosítást nyujt az egyház gondnoka.

SZALLITÓ.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy úgy vasúti mint más teh.r-szállítást elvállalok Kérem a t. közönség szives pártfogását. tisztelettel: Gyuricza István.

4967/tk. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróság, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy A magyar-francia biztosító társaság végrehajtonak Robiczek Lajos es neje végrehajtatonk szvendett elleni 160 kor. 70 f. tőke követelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíróság területén lévő Mindszent községben fekvő a mindszenti 4724 sztykvbén A + 566/b. hrsz alatt felvett ingatlanra 1868 koronában ezenell megallapított kiküáltmai arban az árverést elrendelte. Es hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1902 évi január hó 29-ik napjának délelőtt 9 óraker Mindszent község házánal megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltmai aron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 156 kor. 80 fillért készpénzben, vagy ovadekképes értékpapírban a kiküöldött kezéhez letenni, vagy a banatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervénynt át-szolgáltatni.

Kelt Szentesen a kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnal 1901. nov. hó 3-ik n Katkics kir. albiró.

Birtok eladás.

A nagyságos dr. Osváth Albert úr Tiszta Inoka község határánál fekvő, úgynevezett pusztá andorháza i 253 hold (1200 négyszögöles holdjával) igen jó fekete homokos talajú tanyaöldje, rajta levő 4 szobás lakással és 20 öles istállóval együtt, kisebb nagyobb parcellákban igen olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett eladásra bocsátatik. Bővebb felvilágosítást ad Szentesen, f. hó 5-én, a Petőfi-szállodában itt időző Tóth István tiszta-sasi lakos és lakereskedő, aki a föld eladására feljogosítva van.

Igen fontos, gyomorbetegeknek!

Étvágytalanságot, gyomorbajt, hányingert, rossz emésztéstől eredő fejfájást, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat stb. azonnal megszüntet a jól ismert Brady féle Máriaicelli gyomorcsepp. Kapható minden gyógyszerertárban. Sok ezer köszönő es elismerő irat! Egy üveg ára használati utitással 40 krajcár, kettős üvege 70 krajcár. Központi szétküldés: Brady C. gyógytára a »Magyar Királyhoz«, Bécs I. Hamisítványtól óvakodjunk, a valódi Máriaicelli cseppeken Brady féle Védjegyek nek es aláírásnak Ugyelni kell rá, hogy a régi hires, valódi Brady-féle Máriaicelli gyomorcseppnek üvege 40. kettős üvege 70 krajcár. — mig nem valódi, utánzótt es kevésbé hatásost ócsóbban, többnyire 35 krajcárért kínálnak. 12—5

Haszonbéri hirdetés.

Gróf Károlyi Sándor úr Ö Nagyméltóságának királysági uradal- mából 3655, 175|1100 hold 1-ső osz- tályú szántóföld kisebb-nagyobb rész- letekben 1902. évi október hó 1-től **több évre haszonbérbe kiadó.**

Ez ügyben bővebb felvilágosítást ad Kis-Királyságon (u. p. Gádoros, Békés m.)

Péczely Béla,
urad. ispán.

2-1

5632.901. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közli, hogy a M. KIR. KINCSSTAR végrehajthatónak íj. T e r n a y György és neje R a c z Franciska végrehaj- tást szenvedettek elleni 121 kor. 65 fill. tőke- követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügy- ben a szentesi kir. járásbíróóság területén lévő Szegvár községben fekvő a szegvári 1177. sztykben A. f 366 hrsz. alatt felvett beltelkes ház és udvarra 928 koronában ezennel meg- állapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1902. évi február hó 28-ik napján, délelőtt 9 órákor Szegvár község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingat- lan becsarának 10 százalékát vagyis 92 kor. 80 fillért készpénzben, vagy ovadékké- pes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a királyi járásbíróóság mint telegkönyvi hatóságnál 1901. december hó 11-én.

KATKICS,
kir. albiró.

17. szám. Csongrád vármegye alispánjától.
alisp. 1902.

Pályázati hirdetés.

Szentes r. t. városnál véglegesen megüresedett, évi 1600 korona törzs- fizetéssel és 400 korona lakbérrel ja- vadalmazott főjegyzői. 1000 korona évi fizetéssel javadalmazott rendőrfog- almazói, valamint az esetleges elő- léptetés folytán megüresedő, 1200 korona törzsfizetéssel és 300 korona lakbérrel javadalmazott közj. jegyzői állásokra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom az ezen állásokat elnyerni óhajtókat, hogy a képességeiket igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket leg- később 1902. évi január hó 11-ik napjáig alólrít alispánnál nyujtsák be.

Tájékoztatóul megjegyzem, hogy a főjegyzői és közgazg. jegyzői álla- sokra az 1883 évi I. t. cz. 3. vagy 6. §-ában megállapított képessétsé- gel bíró, a rendőrfogalmazói állásra pedig a városi szervezési szabályren- delet 133. § a értelmében 6 gymn. osztályt vagy ennek megfelelő közép- iskolai tanulmányokat végzett egyé- nek pályázhatnak.

Szentesen, 1902. évi jan. hó 2. án.

Dr. Cicatricis Lajos,
alispán.

Részvény-jegyzés.

Az 1902. január 1-től kezdődő heti betét 1 koronás részletek már je- 3-1 gyezhetők.

Szentes-Vidéki
takarékpénztár.

5048/tk. 1901.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíróóság, mint teleg- könyvi hatóság közli, hogy a M a j o r Józsefné és örökösei végrehajtást szenvedett elleni 152 korona 92 fill. tőke követelés és jár. iranti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbíróóság területén lévő, Mindszent községben fekvő a mindszeri 204 számú telegjegyzőkönyvben A f. 166/a hrszám alatt felvett ingatlanból Major Pált, Major Etel Szentesi Ferencné, Major Agnes Surman Mi- halyné, Major Lukácsot és Flóriánt illető öt tizenkettő részre illetve a végrehajtási törvény 156. § a értelmében az egész ingat- lanra 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1902. évi február hó 1 napján d. e. 9 órákor Mindszent község hazánál megtartandó nyilvános árveré- sen a megállapított kikiáltási árban alul is el- adatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingat- lan becsarának 10 százalékát, vagyis 80 koronát készpénzben, vagy ovadékké- pes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer- vényt atszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóságnál 1901. nov. hó 13-án.

KATKICS,
kir. albiró.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgor-y-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta meg- bízható bedörzsolésül alkalmazatik **köszvénynél, csúszl és meghúlésknél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak le- gyünk és csakis eredeti üvegek- tődobozokba, „Horgor-y” védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel fogad- junk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestben.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesz- tet erő visszazadja. Mindazok, akik érte irnak, in- gyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítmánnyal, jól beco- magolva. A leg-událmramcéltobb csúdagyógyász ez, mely már ezeket megmentett, akik ifjúkori kies- pengások folytán erjüket veszítették vagy emköz- ben betegeskedtek szerettek. Ez okból állafarozta az intézet, mindenkinek — akikéri — egy csomag gyó- gyszert magyarázó könyvcskével díjjalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ifjúkori kiesapongások folytán nemi bajokban, szenned-lyengeségben ivagy chronicus betegségek- ben, szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül a szervekre hat, melyek erősítésre szorulnak és csudás eredménnyel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeket is. Öregék és ifjak ir- haltnak, az alatt jelzett címen a „State Medical In- stitut”-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azon- nál megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezelésük végett otthon- kat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmu- tatja, milyen könnyen lehet e hozalmás betegségek- ből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivé- telt. Minderki, bárhonnan magyarul is irhat a gyó- gyszerért, amire a legnagyobb diszkrió mellett díjja- lanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — min- denki azo-nal. A küldemény olyau szépen van co- magolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute, 6901. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. E: minden levél portómentesen küldendé. 8-2

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA
selyemárúháza
Budapest, IV. Bécsi-útca 4. sz..

BÁLI ÚJDONSÁGOK

teljes választéka raktárra érkezett. Cégünk elve csak „First Class” gyártmányok elarustásítása. Cégünk az országban az egyedüli, mely Lyon és Páris legelső és leghíresebb gyárosaival közvetlen össze- kötötetésében áll; az általunk lekötött minták és minőségek **bizárólag** cégünknel szerezhetők be.

* * * Minden egyes árucikknek * * *

föltétlen szabott ára

nyíltan, számokkal van jelölve, ennélfogva a túl- fizetés teljesen ki van zárva. —

* * * Minták a vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

SZENÁSY, HOFFMANN és TÁRSA
selyemárúháza
Budapest, IV., Bécsi-útca 4 a szám.

Báli újdonságok választására külön helyiség egész nap vilamosan van kiviágtva

Egy öreg ember titka.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: ifj. Szabó István, Pákozdi. (Utánnyomás tilos.)

Jó emberek!

Nincs a világon drágább kincs a jó egészség-nél. Sajnos, a mikor aztán beteg az ember, nem lel meg a betegségre való orvosságot.

En is 6 évig betegkedtem és mindenféle orvosságot hiába próbáltam. Végre egyszer csak olvasok egy újságban Fellernek Elsa Fluid-járól, melyet Stubiciában készítenek. Na gondolat magamban, kipróbálom ezt a szert is. Rendeltem próbára egy tucatot és mondhatom nektek jó barátaim: 6 évig nem tudtam járni a köszvénytől és a lábzsugattásaim miatt és aludni se tudtam. Tíz napig kentem magamat Feller-féle Elsa Fluid-dal és olyan egészséges lettem, mint a makk Minden szomszédom, sógorom és közrám jött nézni, hogy milyen csodálatosan hat ez a szer, a mely segített rajtam.

Mindnyájan tudták, hogy rendeltem még az Elsa Fluidból. Eljön hát hozzám Mihály szomszédom, a kinek forrósga van a fejében, hideg leli és keze, lába és a dereka fáj. Adok neki egy üveggel az Elsa Fluidból és három nap alatt meggyógyult. A Pista se eljött a malomból, hogy adjak neki az Elsa Fluid csodaszert, mert a felesége köhög és szúrást, nyilatást érez az oldalában Képzelték csak jó emberek, két nap múlva az Elsa-Fluid teljesen segített rajta.

Éppen Józsefnapkor jön a nagymajori kofa és meséli, hogy a gyermeke folyton hány, meg gör csöt érez a hasában és egyre sir, nem tudja se gény asszony mihez fogjon. Már összeszedett egy fél patikát a a vén asszonyok is mindent kipróbáltak már a gyereken, de hiába E. olvastam ha mar az utasítást, mely a Feller féle Elsa Fluid mellé van csomagolva és nézem, nincs e segítség a gyerek bajára, s csakugyan van erre a bajra is. Tíz csőpp az Elsa Fluidból tejbem, azután bekenni Elsa-Fluiddal a gyerek hasát és ez okvetlenül segít. Adok hát egy flakóval az asszonynak és mondom: No csak ne buslakodjék lelkem, ami ebben a leírásban meg van írva, az igazság, de ha

használni ez a szer, két üveggel kell visszaadnia egy helyett. De azt megmondom, hogy ha igazi Feller-féle Elsa Fluidot akar, akkor világosan és olvashatóan írja meg: Feller V. Jenő gyógyszer-tár, Stubica templom-utca (Zágrábmegye.)

Olcso is ám ez a szer: 12 üveg 5 korona és a postát is a patika fizeti. A gyerek még aznap este meggyógyult és a kofa örömeiben 20 üveg Elsa-Fluidot adott vissza 1 hét múlva.

A községben minden ember hallotta ezt az esetet és mindenki rendelt Elsa-Fluidot.

Voltam a Jóska lakodalmán is a farsangban és örömöm telt benne, mikor hallottam, a mint az emberek meséltek a Feller-féle Elsa-Fluidról. Az egyiknek a gyermekét, meggyógyította a forró reszketégségből, a másikat a galandferegőtől; hasmenés ellen, fogfájás ellen; vizsketeg, sümör, orbáncz sebek, görcsök, gyomor-fájás, rossz emésztés, hányinger, májbaj, szédülés, sápkór, váltóláz és gyöngöseség, idegesség stb. ellen használt nekik az Elsa Fluid. Az egyik vért hányt, neki is segített; egy öreg szomszéd majd hogy el nem vesztette a szemévilágát és most oly jól lát mint egy gyerek. Ezek szerint hát mindenre jó szer volt a Feller-féle Elsa Fluid. Még az ökröknek és a disznóknak is használni; mert mikor nem kellett nekik a takarmány, a gaz

dák beadtak nekik Elsa Fluidot és mindjárt ettek. Mondhatom, jó emberek, ez az egyetlen orvosság, mely mindenre használni és mindenféle betegséget meggyógyít. — Hogy valódit kaphatok, irjatok pontosan ezen címre.

Feller V. Jenő gyógyszer-tár,
Stubica templom-utca (Zágrábmegye)

Kívánom, hogy mindenkinek, a ki rendel, olyan jól szolgáljon mint nekem.

Az isten áldjon meg benneteket.

Lakos Bálint örökösök III. tized 6. számú házuk szabad kézből eladó, esetleg 1902. évi április 24-től több rendbeli akás kiadó. Ertekezhetni Vass Béla I. tized 284 számú házánál vagy Lakos özfef I. tized 571 számú házánál. 3—g

Kapható minden könyvkereskedésben

dr. Müller egészségügyi tanácsosnak 37 kiadást megért füzet a

megzavart ideg és szekszuál rendszerről.

Bérmentes küldés 1 korona 20 fillér értékű levélbélyeg ellenében, Róber Curt-tól, Braunschweigban.

Szöke István

Kossuth-utcai III. tizedbeli házánál két lakás összes tartozékaival együtt jövő évi szt.-György naptól bérbeadó. Ugyanannak fábiani Maasburg-féle tanyáján, bográrok és gazdák részére szerszámfának is alkalmas akác-fák eladók; nagynyomáson pedig kukoricavetés alá a földje haszonbérbe kiadó. 3—3

Ertekezhetni lakásán, a tulajdonossal.

Gólya Sándor

alsóréti 52 kat. hold földje a rajta lévő épületekkel egészben vagy részletekben is eladó. — Ertekezhetni a tulajdonossal, alsóréti 10. sz. alatt. 3 3

Mácsai József

III. t. 266 számú háza szabad kézből eladó. Ertekezni lehet a tulajdonossal fenti szám alatt. 3—3

Törv. védve.

Védjegy.

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállásokon aranyéremmel tüntették ki. Csak akkor valódi, ha minden üveg az »Elsa« védjeggyel van el látva

Nemcsak betegek, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erősítésére, az arcbőr újtására és szépítésére, a fej mosására, korpa és hajhullás ellen és ezenkívül mint kitűnő szobalattot is használják.

Egy tucat, (12 üveg) postán szállítva 5 kor., 24 üveg 8.60 kor., 36 üveg 12 kor., 40 f., 48 üveg 16 kor. bérmente, utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után. — A ki másodszor rendel, minden 12 üveghez egy üveget ingyen kap.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmente kúldi az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ
gyógyszertára STUBICA templom-utca (Zágrábmegye.)

Főraktárak Budapesten:

Török József gyógyszer-tárában, VI., Király-utca 12.
Dr. Egger-féle »Nádor« gyógyszer-tárában, Váci-körút 17.
Zoltán Béla gyógyszer-tárában V. Nagyköröna-utca 23.

Ki egészségét szeretni rendelje csak a FELLER-féle ELSA-FLUID cecodszert.

Juhász István
Duna-földvár.

Mindenkinek szívesen megírom, hogy 20 évig bína voltam csak FELLER-féle ELSA-FLUID mentett meg. Igaz Stác Mihályné B.-Szarvas

Seabury & Johnson

Benzon-tapasza

a leghathatósabb szer

Reuma, csipőszúrás lapoczkafájás, hátfájás mellszúrás, köhögés és minden meghűlési baj ellen.

Óvakodni kell értéktelen utánzatoktól.

Ritz Lajos és Társa, Hamburg

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az élvégvel nem renjők és kifűnő izűek.

Doboza 1 korona és 2 korona

Próbadohoz 50 fillér. 30—13

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR.

gudapest VI. Váci körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csak hamar meggyógyított.

Megfojt ez az átkozott köhögés

KAPHATÓ SZENTESEN: Gombos László, Stammer László, Torók János, Várady L. Ifj. Váradi L. gyógyszer-tárakban

